

72

INFO / 20. JÚN 2026

Bru-
cho
B-bu-BO N-
BAB-Li-nA



Hodnotenie poroty IV. kategória prednesu poézie

Text: Soňa Pariláková (sp)
Jozef Krasula (jk)
Zuzana Budínska (zb)
Jana Fakla Mítková (jfm)
Marta Hrachovinová (mh)

Foto: Michal Lašu

Emília Podmanická – Ján Buzássy – Bazová duša (montáž)

Umne vytvorená montáž Bazovej duše vyberá z veršov J. Buzássy najmä častí priamo prinášajúce motívy piesne i toho, čo je potrebné, aby bola pravá, aby bola živá, oslovujúca. Samotná téma akoby recitátorka vnukla i spevnosť intonácie, s ktorou verše takmer od začiatku interpretuje. V tomto prúde podčiarknutom ešte nadužívaním dôrazov sa však vo forme stráca výklad a proces objavovania. Zároveň si na jednotlivé obrazy nenechá dostatok času. Len v pár veršoch sa jej podarí nájsť svoj vlastný autentický záujem („A čo má robiť spevák?“) a práve v ňom je jeden z kľúčov, aby sa prednes stal plnokrvným rozhovorom s poslucháčom. Pri zmienenom prístupe nám chýba jasnejšia kompozícia, oblúk odhaľovania rôznych polôh a vlastností piesne, slova, vyjadrenia, ktoré by vyvrcholilo možno aj vo fascinácii, úžase. (sp)

Veronika Baričáková – Alena Brindová – Prekročenie frontovej línie

Chválím zvolenú, pomerne originálnu dramaturgiu. Brindová patrí medzi talentované súčasné slovenské poetky. Jej ľúbostná poézia prístupuje však k láske netradične – analyzuje intímne vzťahy a partnerský život cez obraz frontovej línie a vojenských taktík. Milenci v básni fungujú ako súper, ktorí vo vzťahu mocensky bojujú, s čím poetka polemizuje, v snahe narušiť tradičnú mužskú dominanciu. Veronika si je vedomá štýlu autorky, podporí ju aj zvoleným kostýmom s náznakom vojenskej zelenej. Otázny je však recitátorkin interpretačný prístup k textu. Interpretka významovú vojnovú rovinu potlačila a celková výpoveď ostala zahmlená, málo pretľmočená, bez údernej pointy. Povzbudzujem preto interpretku k hlbšiemu ujasneniu významovej aj výrazovej výstavby textu, k úspornejšej práci s pauzami a s dôrazom i k dopracovaniu tempa, aby vyvážila istú monotónnosť a plochosť výpovede. Vnímam osobnú zaangažovanosť a úprimnú snahu recitátorky pretľmočiť posolstvo zvoleného textu, preto ju podporujem v hľadaní vhodného kľúča k jeho uchopeniu. (jfm)

Martin Bačík – Kamil Peteraj – Dejiny lásky (kdáž)

Recitátor ponúkol dramaturgicky premyslenú koláž básní, prostredníctvom ktorej odkrýval tému lásky, ale predovšetkým skúsenosť so stratou a jej dôsledkami. Zvolený interpretačný prístup bol civilný, prirodzený a nenásilný, čo umožnilo, aby výpoveď pôsobila úprimne a generačne autenticky. Počas celého prednesu zostával verný zvolenej atmosfére a vytváral dojem osobne prežitej výpovede, čo bolo jednou z najsilnej-

ších stránok jeho interpretácie. Oceňujeme aj zakomponovanie piesňového textu K. Peteraja, ktorý zapadol do celkovej koncepcie. Rýchlejšie prúde veršov miestami spôsobovalo stratu artikulačnej zrozumiteľnosti a znižovalo čitateľnosť významových akcentov. Väčšia odvaha pracovať s tempom by prispela k jasnejšiemu diferencovaniu nálad jednotlivých textov. Pravdivosť a civilnosť umeleckej interpretácie nám každopádne umožnila zostať s ním v kontakte až do záveru jeho prednesu. (zb)

Agáta Vargová – Renata Jurčová – Lajf je fajf

Hneď od začiatku priniesla Agáta na pódium energiu, ktorá jej pomohla sprostredkovať silnú výpoveď o smútku po ukončení partnerského vzťahu. Verš po verši, myšlienku po myšlienke odhaľuje bolestivé vyrovnávanie sa s neradostnou situáciou. S ľahkosťou dokáže v okamihu prepnúť – meniť náladu, prinášať novú emóciu. Chvilami to však už pôsobí trochu ako kalkulácia a, paradoxne, oslabuje celkové vyznenie prednesu. Ale po celý čas je uveriteľná a presvedčivá, čo podporuje jemne aj štylizovaný príchod aj odchod zo scény. (jk)

Dorothea Valentová – Ján Stacho – Odňatie času, pretože váhy...

Recitátorka s výrazným hlasovým i výrazovým potenciálom, schopnosťou sústredeného prejavu i vnímania detailu si zvolila báseň Jána Stacha, ktorá je svojou rozvinutou metaforickosťou, neustálym navrstvovaním senzuálnych i symbolických významov predlohou náročnou, ba dalo by sa povedať na hrane recitovateľnosti. Je v nej veľmi ťažké tvoriť celok a udržať kontinuitu stále viac do seba zakliesnených obrazov. Recitátorka sa to čiastočne darí v prvej časti prednesu, kde pokojnou i reflexívnou interpretáciou dokáže nachádzať vzťahy i rozvoj motívov „váh“ a „času“ a zároveň k nim prinášať svoje minimalisticky vyjadrené podtexty, nálady. V druhej polovici sa však napriek jej snahe stáva lyrické dianie neprehľadným, pôsobí skôr ako neustále začínanie, ktoré neústi do uspokojujúceho odkrytia významov. (sp)

Lea Matejová – Peter Macsovszky – Budúcnosť

Interpretka siahla po súčasnom absurdnom texte, ktorý jej poskytol priestor na zvolenie štylizovaného interpretačného prístupu. Túto možnosť vedome využila a vytvorila osobitý javiskový tvar, v ktorom pracovala s kontrastom medzi nezmyselnými slovnými spojeniami a jasne formulovanými vetami. Prostredníctvom vonkajších výrazových prostriedkov budovala hru s textom, ktorú následne uzatvárala významovými



akcentmi. Táto interpretačná hra bola miestami veľmi funkčná a prinášala zaujímavé napätie, inokedy sa však vzťah medzi štylizovanou formou a významovým slovom nepodarilo celkom presvedčivo vystavať. V dôsledku toho ostával zámer interpretácie na niektorých miestach menej čitateľný. Väčšia dôslednosť pri budovaní podtextov a jasnejšia vnútorná predstava za jednotlivými slovnými hrami by podporili zrozumiteľnosť celej výpovede. Z prednesu sme odčítali skôr pesimistickú víziu budúcnosti. Vo výsledku išlo o zapamätaniahodný prejav, ktorý zaujal odvahou pri práci so súčasným textom. (zb)

Stella Vidanová – Eva Luka – výber z poézie

Výrazná, temperamentná interpretka s bohatou paletou výrazových i technických prostriedkov. Stella svojím výkonom dokázala, že je autorke partnerkou a že rozumie jej poetike. V prológu spočiatku citlivo, jemným nápevom spracuje pre Luku typický zvierací motív, nevinnú „riekanku o slímákoví“. Následne svoj prejav „rozbalí“ expresívnou štylizáciou, tiež v duchu textu i v súlade s poetikou Luky (extáza, tranz, obraz pekla). Interpretka využíva plejádu výrazov, ktorou odкрýva svet mužsko-ženského vzťahu a la zvieracieho zápasu, ktorý však v závere obaja prehrávajú. Je naliehavá, adresná, živelná aj agresívna, nechýba jej však ani nadhľad a zmysel pre iróniu. Vystavať celok jej pomáha precízna formálna výstavba textu. Odporúčam vyvážiť výkon ešte väčším zvnútornením, aby výrazná forma nebola miestami na úkor tlmočeného významu. Tak ako sa jej to podarí v závere prednesu, kedy ho odľahčí a úprimne presvedčivo vypovie o bludnom kruhu nevydareného vzťahu i o túžbe byť niekde inde, s niekým iným. Pútavo vytvorí aj oblúk medzi úvodným peklom (pohľad dole) a záverečným náznakom pohľadu hore „do neba“ – do zatiaľ nenaplneného sna o novom živote a harmonickom vzťahu. (jfm)

Zuzana Gnapová – J. Halter – Spoločný jazyk

Jazyk. Slová. To je to, čo nás môže raniť, ublížiť nám, ale aj nachádzať nádej či východiská z ťažkých situácií a dáva nám schopnosť komunikovať, oznamovať správy o situácii, v ktorej sa nachádzame. Zuzana sa v texte cíti dobre, má ho rada, privlastňuje si ho až tak, že niekedy prekryva a oslabuje jeho silu. Snaží sa ho posilniť neustálou nástojčivosťou, s ktorou nám autorove slová ponúka. Ale neuškodilo by pracovať aj so zmenou tempa a výrazu. To by pomohlo miestami odstrániť prevládajúcu formu nad obsahom. Ale predviedla presvedčivý prednes, ktorý potvrdil jej veľký potenciál. (jk)

Tamara Richtárečková – Renata Kögelová – Líška sa má žiť na červeno (montáž)

Interpretka je mimoriadne disponovaná recitátorkou, ktorá pôsobí javiskovo zrelo, technicky suverénne a zároveň prirodzene. Dramaturgicky premyslenou montážou básní vytvorila ucelenú interpretačnú výpoveď, prostredníctvom ktorej dokázala presvedčivo vtiahnuť diváka do svojho vnútorného sveta a osobného videnia skutočnosti. Citlivo budovala atmosféru jednotlivých častí montáže a dôsledne pracovala s prechodmi medzi náladami i významovými rovinami textov. Funkčná bola aj práca s temporytmom, ktorou vytvárala prirodzenú plasticitu interpretačnej výpovede bez zbytočnej melodizácie. Jej prejav bol civilný, úprimný a po celý čas vnútorne prítomný. Smerovala k jasne vystavanému záverečnému vyústeniu, ktoré pôsobilo presvedčivo a významovo opodstatnene. Bolo od začiatku zrejmé, že interpretka vie o čom hovorí a všetky zvolené interpretačné prostriedky majú svoje miesto v celkovej koncepcii. Výsledkom bol zrelý, premyslený a umelecky presvedčivý výkon, ktorý zaujal svojou vnútornou pravdivosťou i vysokou mierou interpretačnej kultúry. (zb)

Hodnotenie poroty v. kategória prednesu poézie

Text: Soňa Pariláková (sp)
Jozef Krasula (jk)
Zuzana Budínska (zb)
Jana Fakla Mikitková (jfm)
Marta Hrachovinová (mh)

Foto: Michal Lašut

Karin Štefaňáková – Milan Adamčiak – (bez názvu)

Originálne uchopenie experimentálnej poetiky textu. Interpretka zvolila formu rytmizácie, ktorou svoj vnútorne sústredený a koncentrovaný prejav nielen otvárala, ale aj uzatvárala. Formálne vytvorila jasný dramaturgický oblúk celej výpovede, no neostala len pri ňom. Vytvárala atmosféru jednotlivých tematických celkov, ktoré boli čitateľné, premyslene od seba oddelené a zároveň postupne budovali významovú cestu od stereotypnosti každodennosti, cez sériu otázok, ktorými skúmala samu seba, až k odhodlaniu ísť napriek všetkému. Záverečný návrat k rytmizácii toto poznanie účinne zarámcoval a uzavrel celú interpretačnú výpoveď. Išlo o kultivovaný a zároveň odvážne, aj technicky dobre zvládnutý experimentálny interpretačný prejav, v ktorom bola forma organickou súčasťou významu textu. Zvuková aj emocionálna práca s výrazovými prostriedkami pôsobila presvedčivo a interpretačný koncept nepochybne zaujal i oslovil. (zb)

Jana Vidová – L. Ferlinghetti – Raz za čas

Beatnická poézia sa v súčasnosti plnej cynizmu, egoizmu a zla javí ako stále aktuálna a ponúka možnosť na drsnú výpoveď o svete okolo nás. O svete, kde overené hodnoty, morálka a autority strácajú akýkoľvek význam. Jana Vidová však nevyužila tento potenciál a namiesto ironie, veľkej dávky cynizmu či odhaľovania pretvácky a povrchnosti sa uspokojila s trošku naivným a málo bojovným pohľadom na našu súčasnosť. V tom sa však, napriek tomu, jej osobnosť, talent a šarm určite nestratili. (jk)

Mariana Ondrejová se svěřila i s osobní výpovědí prostřednictvím montáže z veršů polské básničky Haliny Poswiatowské s názvem Duchovné svičenia pre mačku. Byli jsme svědky niterné výpovědi o vyrovnávání se s bolestnou ztrátou milované osoby. Recitátorka dobře pracovala i s formou veršů, dokázala je emočně naplnit a vystavět tak i sdělovací příběh. Do budoucna by se snad mohla vyvarovat častého stereotypu nadužití větného důrazu ve verši. Pro mne to byl výkon oplývající hlubokým pochopením osudu interpretované básničky. (mh)

Barbora Ražnýrová – Lýdia Vadkerti-Gavorníková – Svedomie sieky (montáž)

Z nedávno vydaného rukopisu Gavorníkovej, ktorý pochádza z 80-tych rokov, si recitátorka zostavila montáž nesúcu v úvodnej časti názvuky baladickosti a prírodných motívov, v druhej časti zas nachádzame istú lyrickú dokumentárnosť rodinného i osobného priestoru s konkrétnymi odkazmi na 2. sv. vojnu. K interpretácii recitátorka pristupuje od začiatku v istej splyývavej intonačnej forme, ktorá jednotlivé obrazy skôr zahaľuje ako odkrýva. Verš často prozaizuje, ale i zaťažuje mnohými dôrazmi. Z tohto prúdu sa vyčleňujú isté detaily, kde sa jej darí nájsť autentickosť. Priame reči „postáv“ sú dramatizované, ale neslúžia celku lyrického diania. Príbeh

„dievčenskej izby“ ostal nateraz skrytý, nepodarilo sa ho sprítomniť do živej výpovede. (sp)

Petronela Huzajová se mohla opřít o zdařilou montáž z veršů Marie Wineové pod názvem Rany. Nebyly to jen rány z dětství, které se nikdy nevyhlédí, ale i rány současné doby – dneška. Recitátorka bojovala s trémou, možná i přemírou emocí. Ale dobře pracovala s veršovou formou a podtrhla svým výkonem přesně to, co i ona osobně považuje za nejdůležitější. To vše nám dokázala předat. (mh)

Lenora Nátherová – Eva Luka – Portrét zosnulej pani Partridge (montáž)

Skúsená, recitácky disponovaná recitátorka svojou výpoveďou prenikla do špecifickej poetiky autorky. Ústrednú báseň montáže oproti originálu mierne upravila a významovo posunula. Prednes rámcuje pasážami o Smrti, ktorá je personifikovaná do kontrabasistky na pohrebe pani Partridge, interpretka tento dejový oblúk podporuje pohľadom do zeme, čím vytvára odstup Smrti od emócie pohrebu. Jemnými funkčnými gestami i prácou s kostýmom Nátherová jasne oddeľuje roviny prehovorov ústredných lyrických subjektov, raz maľára, raz zosnulej pani Partridge. Nenásilnými gestami i dychom interpretuje zväčša priamo nevypovedané významy a vzťahy (napr. sexuálny pomer mladého maľára s pani P.). Slovanmi pred nami „maľuje“ silné vizuálne významové obrazy, miestami však „preletí“ dôležité verše, odporúčam dotiahnuť najmä ten o hodení osudovej zápalky do plachiet. Vedome pracuje s pauzou, tvorí napätie a udrží atmosféru tajomna. Rozuzlenie „detektívky“ básne ostáva (zrejme zámerne už v úprave textu) zahalené, recitátorka neprezradí, kto spôsobí fatálny požiar a ponecháva to na domyslení diváka. Prednesu by ešte prospelo organicky skompaktniť rozčlenený retrospektívny príbeh a údernejšie akcentovať spaľujúci život a osud ženy –plameniačky. (jfm)

Erik Forgáč – Thomas Stearns Eliot – Prázdni ľudia

Náročná Eliotova predloha býva pre recitátora vždy výzvou najmä pre svoj hlboký filozoficko-spirituálny ponor. Okrem detailnej interpretácie si žiada hľadať spôsob, ako túto zložitost pootvoriť poslucháčovi. Prístupu Erika Forgáča sa nedá uprieť snaha o reflexiu a úprimné zdieľanie i aktualizáciu otázok prázdnoty, straty identity či vízie ľudstva. Od začiatku by sme však potrebovali presnejšie rozčlenenie a hierarchizáciu obrazov, vytvorenie popredia a pozadia i ponechanie väčšieho priestoru na ich doznenie. V časti East Cooker sa bolo možné viac oprieť o konkrétne obrazy (vymenúvanie rôznych konkrétnych skupín prázdnych ľudí, motív divadla, prírodné motívy) a doplniť tak abstraktnejšiu filozofickú líniu básne. Svojské „koány“ („ak sa máš dostať k tomu, čo nepoznáš, musíš ísť cestou ... nepoznania“) by si žiadali viac pred našimi očami sa dejúceho objavovania, aby nepôsobili len ako konštatovanie. V záverečnom motíve Tieňa a Kráľovstva sa objaví naľehavosť a živosť, ktorú sme možno pri tomto výkone čakali už skôr. (sp)



V.

Hodnotenie poroty v. kategória prednesu prózy

Text: Soňa Pariláková (sp)
Jozef Krasula (jk)
Zuzana Budínska (zb)
Jana Fakla Mikitková (jfm)
Marta Hrachovinová (mh)

Foto: Michal Lašut

Anna Mišurová – Milo Urban – Drevený chlieb

Skúsená recitátorka s evidentným darom rozprávačstva si zvolila Urbanovu poviedku, ktorá má potenciál stať sa pôsobivým a zasahujúcim prednesom, keďže obsahuje prekvapenie, magický motív, osobnú spoveď i prekvapivú, katarznú pointu. Práve pre túto mnohosť polôh bolo možno vhodné hľadať adekvátne odkrytie i výrazové stvárnenie, opustiť tradičné neutrálne hoci kultivované rozprávanie, využiť lepšie ponuky lyrizujúcich opisov prírody i prekvapenie z náhleho zjavenia malého Ježiša. Najautentickjšie je stvárnena pasáž spovede či skôr obhajoby Adama Žuka, v nej Anna Mišurová odkryla viacero jeho emocionálnych polôh i plastický obraz „dreveného života“. V závere mohla byť ešte podporená nečakaná spriaznenosť, pochopenie, ktoré sa Adamovi Žukovi od samotného Ježiša dostane. (sp)

Pani Katarína Pěčiová si jako předlohu zvolila text *Noto olveckého na křídlech duše*

a vyprávěla nám – spíše konstatovala bez obviňování i útrpnosti – příběh ženy, která se záhy dočká proměny svého muže v osobu, se kterou není možné už i pro ubližování dvěma společným dcerám žít. Až po rozvodu se stává sama sebou. Škoda, že nám interpretka nedokázala zprostředkovat právě ten vnitřní zápas o možnost roztáhnout svá křídla duše a povýšit ne příliš kvalitní text autora. (mh)

Ludmila Beznosková – J. Jesenský – Volte číslo 4!

Pani Ludmila nás presvedčila, že aj pomerne starý a zabudnutý text o voľbách od Janka Jesenského môže byť aj dnes veľmi aktuálny a vtipný! Jednoduchosť a istá insitnosť jej prednesu pridala neopakovateľné čaro a príťažlivosť. Veľmi rýchlo si získala prítomné publikum, ktoré hlalo každú novú myšlienku. Pohrávala sa slovami vetami a presvedčila nás, že v jednoduchosti je krása! V jej podaní sme sledovali skutočne súčasný prednes, ktorý by si mohol nájsť svoje miesto na mnohých predvolebných zhromaždeniach, ktoré nás o chvíľku čakajú. (jk)

Vaňda Vybošteková – Dalton Trumbo – Johnmu dali pušku

Recitátorka ponúkla sugestívnu interpretáciu vnútorného monológu vojaka ťažko zraneného počas prvej svetovej vojny, uväzneného vo vlastnom tele pri plnom vedomí a zároveň úplne odrezaného od okolitého sveta. Náročný text dokázala presvedčivo aktualizovať a pretaviť do generácie zrozumiteľnej výpovede, v ktorej jasne formulovala svoj postoj ku krutosti vojny a jej dehumanizujúcim dôsledkom. Citlivo pracovala s temporytmom, dynamikou i významovými akcentmi, čím vytvárala priestor pre postupné odkrývanie vnútorného sveta postavy. Jej interpretácia prostredníctvom premysleného výkladového prístupu prirodzene otvárala otázky o zmysle vojny, strate ľudskosti, slobode i dôstojnosti človeka. Osobný postoj recitátorky bol čitateľný, presvedči-

vý a autentický. Dokázal vťahnuť publikum do sveta textu a zarezonoval ako zrelá a významovo premyslená interpretačná výpoveď. (zb)

Marek Jaroš – István Örkény – Portrét muža

Oceňujem výber textu, ktorý korešponduje s prirodzeným naturelom interpreta. Marek v duchu poetiky autora umne narába s groteskným humorom, ktorý postupne dávkuje. Od začiatku vedome tvorí pôdu pre svoju výpoveď. Recitátor rozpráva s chuťou, príbeh postupne graduje a úspešne drží na hrane medzi tragédiou a komédiou. Podarí sa mu zachovať aj funkčnú nejednoznačnosť charakteru hlavného hrdinu – nie je jasne „dobrý“ alebo „zlý“, divák s ním raz sympatizuje, inokedy ho zatracuje. Cez nenápadné opisy detailov (napr. vášeň hrdinu pre oblečenie a čistotu) odhaľuje hlbokú absurditu ľudskej existencie – záleží mu na vonkajšku, ale vnútorne sa doslova vyprázdňuje. Vďaka jemne naznačenej pointe opisom toho, ako sa hrdina udržuje v dobrom zdraví (nefajčí, prechádza sa na čerstvom vzduchu, atď.) divák pochopí, že v tom hodlá pokračovať, lebo prachy sú prachy, nech ho to stojí hoci aj život. Vzniká tragikomická výpoveď o krátkozrakom človeku, ktorý sa až tak spoliahol na seba, že sa postupne predáva, speňažuje, až nivočí. Odporúčam sceliť nadbytočnými pauzami rozbité pasáže, čo by podporilo celkové tempo prednesu i jeho údernejšie vyznenie. Marek na to má! (jfm)

S príbehom *Oly Takareczuk zaváraniny* o posmrtné pomste matky synovi za jeho netečné nicedelání v mame-hoteli do věku padesáti let se nám svěříla *Mária Škarohlí-dová*. Škoda, že málo pracovala s energií a napětím téměř detektivního příběhu, který je výpovědí nezdárného syna, a nedokázala formálně vystavět oblouk vyprávění až k jeho pointě. Přesto se jí podařilo „obhájit“ matčinu pomstu. (mh)

Adela Hirčáková – Etgar Keret – Hypotetická otázka

Adela je výrazná, autentická, temperamentná recitátorka s pozoruhodnou javiskovou prítomnosťou. Má hlbokú vnútornú predstavu, pauzou podporuje dramatickosť príbehu, vo svojom nasadení je presvedčivá. Od začiatku jasne nastolí ústredný konflikt príbehu partnerského vzťahu – hypotetickú až existenciálnu otázku „zjesť či nezjesť“ partnera, ktorá sa hrdinke napokon stane osudnou. (Dominantný muž zvyknutý ovládať situáciu odrazu čelí vlastnej nahraditeľnosti a pomínutelnosti, tradičné vnímanie „moci“ vo vzťahoch je narušené.) Hirčáková je precízne koncentrovaná, drží napätie, ktoré umne stupňuje. Jasne nás vedie príbehom a postupne ním preniká divákovi pod kožu. Minimalisticky, ale významovo a výrazovo presne stavia jednotlivé situácie, zvnútra kreuje plnokrvné charaktery aj ich psychologický vývoj. Napriek psychologickému rovine textu úspešne tvorí kompaktnú černo-humornú výpoveď Keretovského štýlu. Banálna situácia sa zvrtné na tragédiu. Povzbudzujem recitátorku k výraznejšiemu odčleneniu záverečnej pasáže, kedy rozrušený sused



klope na dvere, ale „dielo“ je dokonané, trochu sa to zľalo s predošlou časťou. Je však skvelé, že Adela až do poslednej vety udrží prefíkanosť i hravosť autora, ktorý nás síce navedie na domnienku, že manžel ženu po zabití pokrytecky zje, ale to by nebol Keret, keby to všetko v poslednej chvíli nezvrátil a nezľahčil. Túto rovinu by Adela mohla ešte posilniť. (jfm)

Mária Mišunová – G.G. Márquez – Sto rokov samoty

Vďaka precíznej príprave a montáži textu z rozsiahleho a veľmi košatého románu G. G. Márqueza sa Mária Mišunová mohla oprieť o kvalitný materiál, ktorý ponúkal tému životného osudu hlavného hrdinu plukovníka Buendíu a jeho matky na pozadí nezmyselnosti vojenských konfliktov, revolúcií a vzbur. Bola škoda, že recitátorka nedokázala naplno využiť tento potenciál a vsadila na dojímavosť a tragiku, ale skutočný obraz dezilúzie, straty životnej pravdy a istoty zostal pred publikom kdesi ukrytý. (jk)

ROZHOVOR S REŽISÉRKOU BEINOU REIFOVOU – FALANGIR, KOSTOLIŠTE

Text: Pavol Náther
Foto: Michal Lašut



Ako ste vyberali texty pre toto predstavenie?

Už asi tri roky robievame umelecký prednes s textami Evy Luky, takže ju celkom dobre poznáme. Je to veľmi cool poézia pre ženy a dievčatá. Je veľmi vnútorná, silná, živočišna a to na nás na nej baví. Neviem, či vy muži to môžete vôbec pochopiť, čo všetko sa v tom texte kóduje ale pre nás ženy, je to veľmi silná výpoveď.

Povedala si, že to je pre dievčatá aj pre ženy, a to je vcelku zaujímavé, že na tomto predstavení ste pracovali dvojgeneračne. Dievčatá spolu so zrelými ženami. Ako fungovala takáto spolupráca?

Prvýkrát sme také niečo robili, ale bolo to výborné. Veľmi dobre sa nám spolu pracovalo a už sa tešíme na raut. (smiech)

A ďalšia netradičná vec je, že ty ako režisérka si bola aj aktívnou účastníčkou tohto predstavenia.

Áno, a bolo to náročné. Vôbec som to predstavenie vlastne nevidela spredu. A potom vzadu mindžujem, že rýchlejšie, tam sa hýb, pome... a keď rozprávam svoje texty, tak pri tom stále pozerám, či je to dobre nasvie-

tené, či ide správna hudba, kde kto stojí, a nemám ani chvíľu pokoj.

Tie dievčatá vedeli dobre korčuľovať už pred tým, či sa museli nejako učiť?

Oni to vedeli už predtým, ale problém je s povrchom. My sme zvyknuté u nás v Malackách na parkety, kde to létame ako divé. Dostávame pokutu za rýchlosť. A tu na tej hrboľatej gume to bolo naozaj náročné. Však ja som sa tam aj kvôli tomu vybágrovala s tou sukňou. Však vidíš, aké je to hrboľaté.

V tej časti, v ktorej prelievali baby vodu z misiek do misiek, ste sa koľkokrát pri skúškach obľali?

Iba raz na začiatku, ale bolo to príjemné. Vieš, teraz sme si robili fúkané, že ideme do Kubína, tak to sme si nemohli dovoliť sa pooblievať.

Super, vďaka.

No čo si čakal, niečo hlboké? Však my to vieme aj tak, ale nechcelo sa nám teraz... (smiech)



kubínky

Je inscenácia porušená pozeraním,
ktoré v nej hľadá silné miesto?
A keď ju, porušenú v póze, raním,
ľahko sa prenesieme cez to?
(Jarko)

Hodnotenie

JUDITA SADÍLEKOVÁ

FALANGIR, občianske združenie, Kostolište
Eva Luka, Alexandra Salmela – videnia.raw

Réžia: Beina Reifová

Divadlo FALANGIR z Malaciek inscenovalo poéziu súčasnej slovenskej autorky Evy Luka, ktorá ich očarila, tak ako píšú v anotácii k predstaveniu, silnou emocionálnou, telesnosťou, mýtickou dimenziou, ponáraním sa do podvedomia, snov a archetypov. Táto fascinácia sa pretavila aj do obrazného javiskového spracovania inscenácie.

Poézia Evy Luky skutočne odkazuje na rôzne mytológie, spirituality či symboly a pozorný čitateľ musí vycítiť, čo z tejto bohatej obraznosti sa ho dotýka. Je to veľmi intímny dialóg a dať mu javiskovú podobu považujem za náročnú výzvu. Režisérke sa podarilo vystihnúť snovú až meditatívnu polohu veršov a súčasne v nich nájsť istú surovosť. Kladiem si však otázku, či subtilne vnútro poézie neprevalcovalo vizuálne spracovanie inscenácie. Podstatou básne je zrkadlenie ženy samej v sebe, v svojom mladšom ja a seba v partnerovi. A tento krehký obraz vo veľkej miere prehlušilo množstvo vonkajších podnetov, ktoré neustále atakovali divákovu pozornosť

a nedovolili mu ponoriť sa do hĺbky výpovede. Silný zážitok priniesol úvodný obraz, v ktorom dievčina na korčulách so sluchátkami na ušiach počúva vlastný dych, ktorý prerastie do hudobného motívu, obraz spevu sirén, silné prepojenie rodovej línie žien aj práca s chórom.

Svetelná zložka inscenácie, práca s projekciou, výtvarné objekty a kostýmy sú samé osebe efektné, ale neprehlbujú významovú rovinu inscenácie. Silnou stránkou predstavenia je zohratý herecký súbor žien a dievčat rôzneho veku, ktoré posobia veľmi kompaktné a autenticky vo výsostne ženskej výpovedi.

ROZHOVOR S REŽISÉRKOU BEINOU REIFOVOU – FALANGIR, KOSTOLIŠTE

DO ČOHO BY SI UKRYL/A SVOJU LÁSKU?

Text: Alfréd Tóth
Foto: Michal Lašut

Moje skúsenosti vravia, že cesta na celoštátne kolo je spleť cestíčiek a osudov. To má za následok niekedy zvláštne namiešanie textov. Podľa nich im niekedy prischnú označenia. Pre IV. kategóriu v prednese poézie by bolo príznačných niekoľko označení. Napríklad ja som si ho označil ako ročník lásky. Preto moja otázka pre recitátorov znela nasledovne:

DO ČOHO BY S/ UKRYL/A SVOJU LÁSKU?

EMÍLIA PODMANICKÁ, NÁMESTOVO

Ukryla by som ju do tmy.

VERONIKA BARIČIAKOVÁ, SEREĎ

Ja by som ju zavrtala do koreňka vlasu toho človeka, ktorého mám rada.

MARTIN BAČÍK, MARTIN

Do srdca osoby, ktorú ľúbim.

AGÁTA VARGOVÁ, BANSKÁ ŠTIAVNICA

Svoju lásku by som ukryla do zaváraninového pohára.

DOROTHY VALENTOVÁ, NITRA

Do ľudí, ktorých mám rada.

LEA MATEJOVÁ, BRATISLAVA

Ja by som chcela skryť svoju lásku do všetkého, čo ma baví a robí ma šťastnou.

STELIA VIDANOVÁ, MALACKY

Ja by som svoju lásku skryla do svojich kníh.

ZUZANA GNAPOVÁ, PREŠOV

Ja by som ukryla svoju lásku do slov.

TAMARA RICHŤARECHOVÁ, BÁNOVCE NAD BEBRAVOU

Keďže nie je každá láska šťastná, ja by som ju konečne chcela skryť do seba, pretože som doplatila na to, že som ju dávala von zo seba.





Text: Pavol Náther
Foto: Michal Lašut

DEDIČSTVO

V V. kategórii próze zazneli veľmi humorné, ale aj veľmi vážne texty. Emócie divákov boli ako na hojdačke. V texte od Olgy Tokarczuk sme si mohli vypočuť príbeh o zaujímavom dedičstve, ktoré zanechala matka po smrti svojmu synovi – zaváraniny. Zavárala všetko, jedlé aj nejedlé, až sa to stalo jej potomkovi osudným, lebo z jednej zaváraniny sa otrávil. Zaujímalo ma teda, aké dedičstvo by chceli zanechať účastníci svojim potomkom.

ADELA HIRČÁKOVÁ

Bicykel s tromi kolesami.

MÁRIA ŠKAROHLÍDOVÁ

Chcela by som v nich zanechať na mňa také spomienky, aby spomínali za mnou s láskou.

MÁRIA MIŠUNOVÁ

Aby mali v živote toľko krásy ako ja.
A aby ju vedeli rozdávať ďalej.

KATARÍNA PÉČIOVÁ

Zanechala by som im lásku k životu. Život máme iba jeden a je nádherný, aj keď je niekedy ťažký.

ĽUDMILA BEZNOŠKOVÁ

Chcela by som im zanechať pokoj v duši.

ANNA MIŠUROVÁ

Chcela by som im zanechať múdrosť. Ak človek nie je múdry, tak pri mnohých veciach, ktoré zvažuje, môže sa zle rozhodnúť. Byť múdry je pre mňa vzácné.

VANDA VÝBOŠTEKOVÁ

Všetkým, čo prídu po mne, by som chcela zanechať čistú a živú planétu.

MÁREK JAROŠ

Zanechal by som im svoj denník. Písal by som doň o strastiach života už s takým nadhľadom, aby si moje deti z toho mohli zobrať to, že sa nemusia trápiť, keď zažívajú nejaké problémy, a ako prekonávať takéto situácie a ísť ďalej.

V. KATEGÓRIE V UMELECKOM PREDNESE / PRÓZA

KAM IDEM?

Anketovou otázkou pre recitátorky a recitátora V. kategórie poézie som sa nechal inšpirovať textom Milana Adamčiaka, ktorý nám predniesla prvá vystupujúca. Počas celého prednesu niekam išla a hľadala, kam vlastne pôjde.

A KAM BY TEDA CHCELI ÍŠŤ OSTATNÍ?

MÁRIANA GNDREJOVÁ

Ja to poviem štyrmi slovami:
Chcem ísť do neba.

BARBORA ROŽNAYOVÁ

Ja by som chcela ísť v živote tam, kde budem šťastná a kde ma to bude naplňovať.

PETRONELA HURAJOVÁ

Chcela by som ísť za najlepšou verziou samej seba.

KARIN ŠTEFANÁKOVÁ

Chcem ísť do Prešova. Čo najrovnejšou cestou.

JANA VIDOVÁ

Nieže kam chcem ísť, ale kam sa už teším.
Už mám určený dátum dôchodku. Juchú.

LENORA NÁTHEROVÁ

Mladé dievčatá sa tešia na lásku a šťastie.
Ja už to všetko mám. A som spokojná tam, kde som.

ERIK FORGÁČ

Chcel by som ísť tam, kde sa budeme vzájomne podporovať. Kde budeme mať okolo seba prajných ľudí a vzájomne sa budeme posúvať dopredu.





Text: Emma Vičanová
Foto: Michal Lašut

ČÍTANIE OCENENÝCH ÚČASTNÍKOV 61. ROČNÍKA WOLKROVEJ POLIANKY

Jedným zo sprievodných programov bola aj prehliadka ocenených textov významnej poetičkej súťaže Wolkrova Polianka.

V réžii, moderovaní a hudobnom sprievode Alexandry Múdrej a Alfréda Tótha sa predstavili Markus Jozef, Agáta Komanová a Mykhailo Hromovyi. V inscenovanom čítaní nepredstavili len ocenené texty, ale aj svoje chápanie poézie, humor, bezprostrednosť a radosť z tvorby.

V rámci autorských prezentácií je osviežujúce, ak sa interpretmi textov a tvorcami predelov či poetických medzi-obrazov stávajú ich samotní autori. Áno, konzervatívnejšieho diváka vie možno

takáto nezvyčajná poetická estráda, pracujúca najmä s trápnyim humorom, zaskočiť, no netreba mať z básnického prístupu k réžii takéhoto pásma poézie strach. Priam naopak.

Nie je krásne, že sa tá hŕstka básnikov odvážila neprezentovať len napísané slovo, ale aj seba?

A veď predsa už seba odprezentovala v napísanom texte! Malí sme tak možnosť vidieť básnika zdvojnásobeného. To sa tak skoro nezopakuje!

BORDEL HNUS, ZUŠ FERKA ŠPÁNIHO, ŽILINA



Text: Pavol Náther
Foto: Michal Lašut

Rozbor V. kategória

Silvia Bartáková: (predstavovala porotu) "Jana Mikla Mikiťková...vidíte, takto to dopadne, keď sa človek veľmi snaží."

Jana Fakla Mikiťková: "Ja som mala ešte šancu sa s Adamčiakom stretnúť a bolo to stretnutie tretieho druhu."

Jozef Krasula: "Tiež som mal to šťastie sa s ním stretnúť a on je jak mimozemšťan."

Soňa Pariláková: "Niektoré prednesy sa tu už stávali takou parafrázou alebo voľným recitovaním na motíve textu. Budte poctiví a nevymýšľajte si vlastné texty."

Jozef Krasula: "Keď som bol v Prostějove, tak tam vyhral prednes, ktorý nemal ani minútu. Bol som šokovaný, vravím si, že to by sa na Slovensku asi nemohlo stať."

Jozef Krasula: "Zrazu tie autority prestávajú dávať zmysel. Všetko to vidíme aj teraz v Amerike, kto tam je hlavná persóna – pomarančový ksicht."

Soňa Pariláková: "Mám tu ešte poznámku." (Marta Hrachovinová sa začne nadychovať). "No povedz."

Marta Hrachovinová: "Ne, ne, nic. Já jenom, že vím, co budeš říkat."

Marta Hrachovinová: "Já rozhodně nejsem přítel toho, že se musí jenom stát a nic nedělat. Klidně můžete chodit i po řasách, ale musí tam být jasný účel."

Soňa Pariláková: "Išla si trochu rýchlo. My nemáme šancu s tebou sťahovať a budovať si tie obrazy."

Recitátorka: "Tak viete, ja som posledné dva roky prešvihla ten časový limit, tak som sa musela teraz ponáhľať."

Jozef Krasula: "Ak tvoj prednes vyvolá diskusiu, tak je to fajn. Aby to nebolo iba že: Vojna je fuj, však jasné, vojna je fuj. Ale niekto sa musí aj brániť, a preto bojuje."

Jana Fakla Mikiťková: "Adela priniesla existenčnú otázku: Zjesť či nezjesť. A taký banálny príbeh mužsko-ženského žrania sa."

Jozef Krasula: "Toto nie je jeho úplne najšpičkovejšia poviedka."

Soňa Pariláková: "My s Martou hovoríme, že je to pekná poviedka."

Jozef Krasula: "Ako vidíte, nie vždy sa zhodneme."

Jana Fakla Mikiťková: (prebehla dlhšia diskusia medzi porotcami a každý mal iný názor) "Myslím, že sme ťa už dostatočne zmiatli."

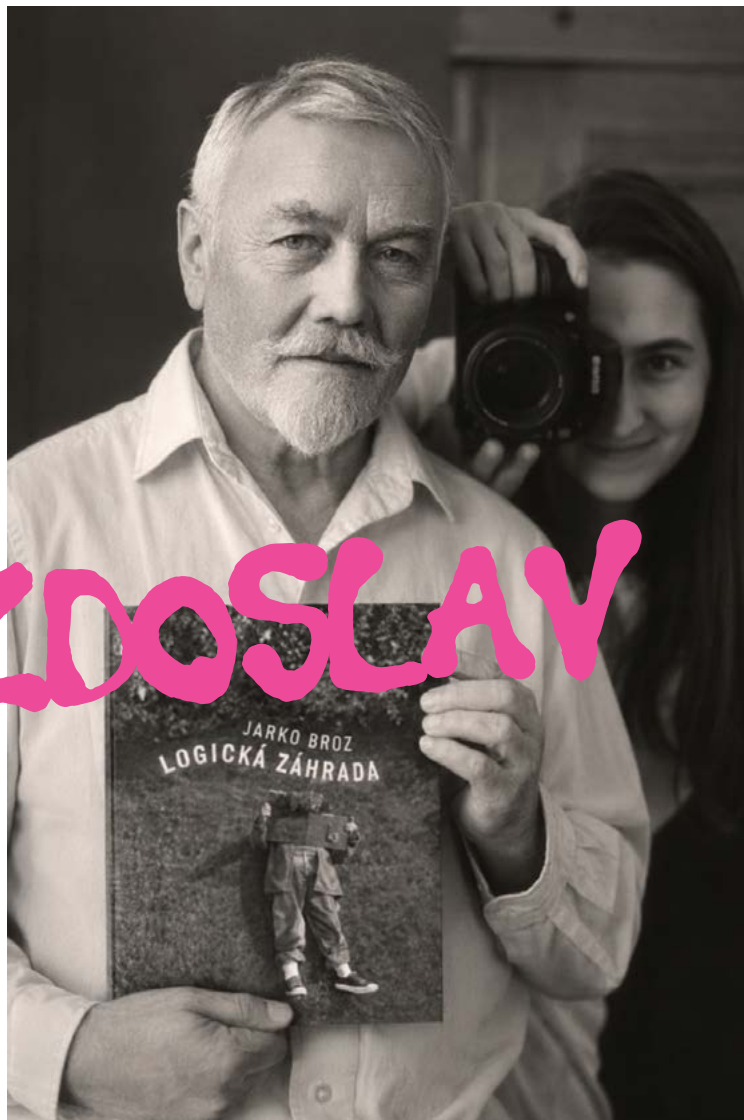
Zuzana Budinská: "Recituješ text od Renaty Kögelovej. A musím povedať, že nepôjde o žiadne nadržanie. Bolí sme objektívni. Aj keď ide o našu šéfkú..."

PÁ,

O.

HVIEZDOSLAV

XXI



Tak sme sa, brate, v poézii lúbej, zvučnej,
 zas stretli raz a naskrz láskou presiaknutí
 obrátili sluch svoj v vejár všakovakých chutí,
 z ktorých tu, ľala, mlad' zas v reči svojej tu čnie.

Raz chudo-tiché a raz ver' jak brucho bublín
 tučné
 zas slovo, čo ťa mluvou roduvernou núti
 umne si popremýšľať a nájsť skromný kútik,
 vo ktorom sám, len s kvetom myšlienky, keď sotva
 pučnie,

nad svetom pluhavým si v duchu dumáš.
 A potom príde, obrazne, smrť HáKá
 a teskne hlesne: "Tu máš!"

Zas zinačíš sa hnedky na tuláka
 a kročíš na cesty, čo čakajú ťa v slede,
 kým sa zas vrátiš jednou roku dvadsaťsedem.

Jaroslav Broz

Oznamy Inzeráty a iné...

ODPOČUTÉ

Ja si takto divadlo poézie nepredstavujem...
ale ja si ho nepredstavujem vôbec.

POZOROVANIE

Posledný deň je čisté zúfanie.

OTÁZKA

Myslíte, že to stihnú vytlačiť do vyhodnotenia?

Politicky nekorektné posolstvo včerajšieho dňa

Politici píšú sľuby zlatým perom,
ale pečat'ia ich hovnom.

POZOROVANIE

Hviezdoslavov Kubín je ako krupicová kaša
na hotelových raňajkách. Príde len raz za čas, ale keď
si ju raz dáš, zvyšok pobytu uvažuješ len nad ňou.

PONUKAM

Mám ten bubon, čo ste chceli! Zn. I. Š.

MYŠLIENKA DŇA

Život sa ti môže zmeniť každú sekundu.
Kedykoľvek môžeš zomrieť.
Anonymný respondent, 12 rokov.
Okres Bánovce nad Bebravou.

Nájsi kalk, ukradni slovenčinárke džob

Svoju tohtoročnú pozíciu v redakcii festníka som zjedla a nenechala žiadne omrvinky. Duško nám tu veľmi chýba, no dúfame, že ho táto práca neukončila, veď on má v sebe toho psa. Vravím si, že koláč je koláč, takže síce superduperbombašpica, ale práca – zober to alebo nechaj. Na druhej strane sa však niekedy samej seba pýtam, je to skutočné alebo je to koláč? Také dobré, že to ani nemôže byť pravda! Takže kedykoľvek niekomu nezainteresovanému mimo Hviezdoslavovho Kubína vykladám o tejto bohumilej činnosti, a náhodou sa pritom sťažujem na prepracovanosť a obmedzenosť svojich energetických rezerv, nechajú ma len s "oooo, môj homár je príliš masťný, môj stejk je príliš šťavnatý". Úprimne, ja im už ani nie som schopná veriť, že navigujú kontext, ale to ani mojej mame. Tá mi pred rokom, keď som sa vrátila domov po 71. ročníku HK, povedala "upokoj svoje kone".

Nápoveda: Dovedna sa v texte nachádza 9 kalkov. Kalk v jazykovede označuje slovo alebo slovné spojenie, ktoré vzniklo doslovným prekladom cudzieho výrazu.

ZÁVEREČNÝ CEREMONIÁL

To bola pointa, čo?!



ČÍTANIE ŠTUDUJE MLÁDEŽ

Text: Alfréd Tóth
Foto: úprava v AI

Pri písaní našej rubriky si čitateľ môže povšimnúť, že v surrealistických prúdoch nie je nežné pohlavie veľmi zastúpené. Medzi skoro čisto mužským zastúpením francúzskeho surrealizmu sa impozantne ukazuje autorka Gisèle Prassinová, ktorú považo-

vali za akési živé stelesnenie surrealistického ideálu dieťaťa-ženy, čistý, neskazený talent. Písala extatickú literatúru zo svojho podvedomia, bez vedomia o surrealistickej praxi automatizmu

Gisèle Prassinová

reklama

Istý pán cestovateľ v podzemnej železnici a pod pazuchou držal veľkánsky balík, z ktorého trčal kúsok zeleného plátna. Keďže si ho všetci obzerali, povedal: „Používajte atrament značky Waterman!“ – a rozviazal si tkaničku v topánke. Potom krivkajúc zostúpil po schodoch.

Keď zišiel dole, sadol si na lavicu, podložil si nohy pod zadok a začal rozbalovať balík. Ale nevybalil z neho nič, dokonca ani len kúsok zeleného plátna.

Keď vbehol vlak do stanice, vzal si balík pod pazuchu a odišiel. Ale v balíku už nebolo zelené plátno. Iba slepačí hrebienok z neho visel. Vlak zapískal.

Z diaľky sa ozval tučný hlas: „Je to veľmi dobrá značka!“ Blízko mňa jeden pán ozelenel.

Slovenské pohľady, ročník 80, september 1964

Preložil Albert Marenčin

Keď zišiel dole, sadol si na lavicu, podložil si nohy pod zadok a začal rozbalovať balík. Ale nevybalil z neho nič, dokonca ani len kúsok zeleného plátna.

Gisèle Prassinová (1920 – 2015) – významná francúzska spisovateľka, poetka a prekladateľka gréckeho pôvodu, spájaná so surrealistickým hnutím. Do sveta literatúry vstúpila ako mimoriadne mladá a jej dielo dodnes fascinuje svojou jedinečnou poetikou. Objav surrealizmov: Už v trinástich rokoch začala písať absurdné, surrealistické mikropovedky a básne. V roku 1934 ju objavil zakladateľ surrealizmu André Breton. Obdivoval jej „automatické písanie“, hoci neskôr sama odmietala, že by bola surrealistkou. Výber z jej tvorby v slovenčine nebol nikdy knižne publikovaný.

RUKY V POHYBE

AUTORI PÍŠU O SVOJOM PÍSANÍ

Jedna zo schopností básne, ktorú prináša ľuďom, je zmrazenie času. Tým sa zachová miesto/spomienka, a nestratí sa tak v neutíchajúcom toku dní a nocí. Podobá sa to snehovej guľi. Dokážeme ju obracať, prezerat' z rôznych strán, ale nikdy ísť do nej. Svetlo v nej je niekedy slabé, inokedy jasné. To, čo z neho prichádza, musíme znovu naučiť reč a veriť, že sa opäť nestratí.

Život s mladším

tvoje ruky sú lano na sánkach
ťahané do kopca mojím otcom

mám tri pozerám na krk boha
a neviem rozoznať kde končí
telo a začína kopec

teplo od chrbta a ruky okolo pása
šepkanie do ucha na tľmenie strachu
vtedy ešte neviem že takto
pomenujem lásku

výskot naplňa december
míňame svah obsiaty deťmi
už nie sú a zostávajú stromy
rastúce preto aby sme zdvíhali zrak

teplota od chrbta a ruky okolo pása

V jeden deň, niekoľko mesiacov po úmrtí otca, ma mama pošle kúpiť obedové menu, pretože sa jej nechcelo variť. Cestou tam myslím na svoju letnú lásku. Keď vychádzam z reštaurácie, oslepí ma slnko. Pozerám sa cez cestu na svah, na úpäť ktorého sa nachádza sídlisko Železníky. Spomeniem si na sneh. Na obdobie, keď som bol malý a cez zimy ešte veľa snežilo. Obliekli ma do kombinézy. Otec vybral z pivnice sánky a ťahal ma spolu so sestrou medzi panelákmi až k spomínanému svahu. V ten deň sme narazili do stromu. Možno preto som na tento zážitok zabudol a báseň mi pomohla si ho pripomenúť a zachovať môj minulý dych.

DENNÍK ANONYMNÉHO POZOROVATEĽA DEŇ 4.

Text: Anonymný pozorovateľ

TEXT: ANONYMNÝ POZOROVATEĽ

Všetky udalosti, príbehy a osobnosti v tomto denníku sú pravdivé a necenzúrované.
Ale k ochrane známych Kubínskych osôb pristupujeme v rámci nejakého GDPR...

5:45

Zvoní mi v hlave. A vlastne nie. To zvoní vonku kostol. A riadne, už niekoľko desiatok sekúnd... Nechápem, čo ich na tom baví v takúto nekresťanskú hodinu. Ale teda ja už asi veľa nenaspím teraz. Super, dnes bude dlhý deň.

9:00

Recitujú poéziu. A je to fajn, nie je to veľmi dlhé. Dá sa to počúvať. ☺

11:30

Recitujú prózu. Je to trochu dlhšie. Ale aj to sa dá počúvať. Pri prednese o predvolebných kampaňach sa ide publikum pocikať od smiechu.

15:30

Skúšam trochu dospať tú prerušenú noc. Neúspešne, tentoraz ma prerušila hlasná hudba zvonka a následné hlasné hovorené slovo. Keď sa započúvam bližšie, tak počujem, že ma rečník presviedča, aby som nasledoval Ježiša Krista. Aj sa mu to podarilo. Meno Božie práve vyslovujem v rôznych podobách. Začalo im pršať, aspoň trochu Božieho trestu pre nich zhora. Kuknem sa do parku, kde majú túto seansu, a účasť je asi podobná ako na včerajších Osamelých bežcoch. Ale my sme si to aspoň púšťali súkromne v estrádnej sále, oni tu hučia na celý Kubín...

16:30

Sedím s dvoma, troma a zrazu štyrmi recitátorkami v zrelom veku. Sedíme v cukrárni. Zaskočili ma otázkou, čo som dnes už pil, a moja odpoveď, že vodu, zaskočila zas ich. Ešte šťastie, že v cukrárni, na spodku chladničky pod koláčmi majú aj nejaké fľaše alkoholu. A keďže mi teta predavačka vysvetlila, že oni sú cukráreň a nie bar, tak nevedia, aké sú momentálne bežné ceny... Čiže štamperlík za 1,18 EUR je pre nich ok. Super, mám nové obľúbené miesto v Kubíne. Škoda, že nemajú otvorené aj v noci.

17:30

Sedím v reštaurácii v MSKS. Keď som prišiel, stôl bol celkom plný. Zrazu postupne všetci nejako odchádzali. Tak reku idem tiež, vravím čašníčke, že zaplatím tú jednu kofolu, a ona na mňa kuká, že akú jednu kofolu? A čo tá káva, koláč, radler, pivo... aha. Moji súputníci evidentne nezaplatili. Tak jej vravím, že ja ich vyhladáam a pošlem ich to doplatiť. A nenápadne odidem. Ešteže som anonymný, tak ma snáď nabadúce nespozná.

21:10

Začína sa záverečné mecheche. Jedlo dobré, prosecca dostatok a ešte aj Alex nádherne spieva. Náladu pomaly graduje.

22:30

Medzigeneračná diskotéka sa práve začala.

00:00

Parket a priestor sa pomaly vyprázdňuje, ale stále je nás tu celkom dosť a je tu priestor na individuálne tanečné kreácie niektorých účastníkov. Renata sa konečne trochu odviazala. Aj Jarko popustil uzdu svojej fantázií.

1:00

Zábava v MSKS stále pokračuje, ale so zopár statočnými ideme vyskúšať tú Ilúziu, že ako to tam po novom vyzerá. A zistili sme, že nič moc.

2:00

Prichádzajú za nami poslední mohykáni, ktorí už zatvorili MSKS.

3:00

Ja už teda idem zodpovedne spať, ale niektorí účastníci v intenzívnych tanečných kreáciách ešte ostávajú. Nebudem ich menovať, ale traja z nich zajtra (teda dnes) vystupujú v záverečnom programe a jedna nám má vygrafikovať tento festník. Tak to som zvedavý, ako to dopadne.

Výsledky

PREDNESU PRÓZY A POÉZIE

IV. KATEGÓRIA PREDNESU PRÓZY

- **Tatiana Altusová, Žilina**
1. miesto / priamy postup
Margita Figuli – Pokušenie
Pedagogička: Mgr. art. Barbora Juríčková
- **Soňa Kurňavková, Banská Bystrica**
1. miesto / priamy postup
José Luis Peixoto – Prvý kilometer (úryvok)
Pedagogička: Katarína
- **Marek Sívák, Malacky**
2. miesto
Viliam Klimáček – Tiso píše haiku
Pedagogička: Beina Reifová
- **Tereza Falátová, Malacky**
3. miesto
Michal Belej – Legenda o sebaláske,
láske Ježišovej a iných srandách
Pedagogička: Simona Dermeková
- **Matúš Kralovič, Bratislava**
3. miesto
Amparo Dávila – Smrť v lese
Pedagogička: Miriam Kalínková

IV. KATEGÓRIA PREDNESU POÉZIE

- **Tamara Richtarechová, Bánovce nad Bebravou**
1. miesto / priamy postup
Renata Kögelová – Láska sa má žiť na červeno (montáž)
Pedagogička: Mgr. Zuzana Varhaníková
- **Stella Vidanová, Malacky**
2. miesto
Eva Luka – výber z poézie
Pedagogička: Mgr. Beina Reifová
- **Martin Bačík, Martin**
3. miesto
Kamil Peteraj – Dejiny lásky (koláž)
Pedagóg: Mgr. art. Michal Tomasy
- **Agáta Vargová, Banská Štiavnica**
3. miesto
Renata Jurčová – Lajf je fajn
Pedagogička: Mgr. art. Vanesa Balla Hagyunová

- **Lea Matejová, Bratislava**
Čestné uznanie
Peter Macsovszky – Budúcnosť
Pedagóg: Matej Feldbauer
- **Zuzana Gnapová, Prešov**
Čestné uznanie
Jürg Halter – Spoločný jazyk
Pedagogička: PaedDr. Mária Kuderjavá, PhD.

V. KATEGÓRIA PREDNESU POÉZIE

- **Karin Štefaňáková, Prešov**
1. miesto
Milan Adamčiak – bez názvu
Pedagogička: Diana Laciaková
- **Lenora Nátherová, Bratislava**
2. miesto
Eva Luka – Portrét zosnulej pani Partridge
- **Mariana Ondrejová, Prešov**
2. miesto
Halina Poświatowska – Duchovné cvičenia pre mačku (montáž)
Pedagogička: Nina Kollárová
- **Petronela Hurajová, Košice**
3. miesto
Maria Wineová – Rany
Pedagogička: Marica Harčariková
- **Erik Forgáč, Bratislava**
Čestné uznanie
Thomas Stearns Eliot – Prázdni ľudia
Pedagogička: Mgr. Eliška Sadiľeková

V. KATEGÓRIA PREDNESU PRÓZY

- **Vanda Výbošteková, Banská Bystrica**
1. miesto
Dalton Trumbo – Johnnymu dali pušku
- **Adela Hirčáková, Nitra**
1. miesto
Etgar Keret – Hypotetická otázka
Pedagogička: Mgr. Marica Šišková

2. miesto nebolo udelené.

• **Ludmila Beznosková, Handlová**

3. miesto

Janko Jesenský – Volte číslo 4!

• **Marek Jaroš, Stará Lubovňa**

3. miesto

István Örkény – Portrét muža

Pedagogička: Nina Kollárová

Výsledky

REGITAČNÉ KOLEKTÍVY A DIVADLÁ

I. KATEGÓRIA – REGITAČNÉ KOLEKTÍVY A DIVADLÁ POÉZIE DETÍ

HLAVNÁ CENA

DS Relaks, ZUŠ Jozefa Rosinského, Nitra

Hlavná cena

Viliam Klímáček – Z kroka na krok

Réžia: Nikola Jankovychová

ŠPECIÁLNE CENY

Štúdio 12+20, ZUŠ, Spišská Nová Ves

Špeciálna cena za živú interpretáciu fantastického sveta

Peter Ničík – Záhradníci

Réžia: Eva Kopperová

Tri facky, ZUŠ, Rimavská Sobota

Špeciálna cena za kolektívnu tvorbu atmosféry

Ray Bradbury – Keď vyjde slnko

Réžia: Gabriel Kertész

DraMA, ZUŠ v Malackách

Špeciálna cena za autentickú interpretáciu

Ludmila Podjavorinská – Klebetnice

Réžia: Simona Dermeková

PÁSMA

DS Relaks, ZUŠ Jozefa Rosinského, Nitra

Zlaté pásmo

Viliam Klímáček – Z kroka na krok

Réžia: Nikola Jankovychová

DDS Úsmev, ZŠ s MŠ, Babín

Zlaté pásmo

Jana Bodnárová – Dievčatko z veže

Réžia: Anna Kurčinová

Tri facky, ZUŠ, Rimavská Sobota

Strieborné pásmo

Ray Bradbury – Keď vyjde slnko

Réžia: Gabriel Kertész

DraMA, ZUŠ v Malackách

Strieborné pásmo

Ludmila Podjavorinská – Klebetnice

Réžia: Simona Dermeková

Štúdio 12+20, ZUŠ, Spišská Nová Ves

Strieborné pásmo

Peter Ničík – Záhradníci

Réžia: Eva Kopperová

Trma-vrma, Spojená škola, Letná ul., Poprad

Strieborné pásmo

Edith Södergranová – Čo má prísť?

Autorka scenára, réžia: Alena Váradyová a kolektív

DRK KALORIK, CVČ, Bánovce nad Bebravou

Strieborné pásmo

Dora Čechová – Terezka, vráť sa!

Réžia: Zuzana Varhaníková, DRK KALORIK

KONEČNE!, ZUŠ Ferka Špániho, Žilina

Bronzové pásmo

Antoine de Saint-Exupéry – Dospelí sú rozhodne veľmi čudní

Réžia: Katarína Hudačková

Deti Thálie, ZUŠ, Hlohovec

Bronzové pásmo

Milan Rúfus – Hókusom-pókusom s Rúfusom

Réžia: Brian Brestovanský

II. KATEGÓRIA – RECITAČNÉ KOLEKTÍVY A DIVADLÁ POÉZIE MLÁDEŽE A DOSPELÝCH

HLAVNÁ CENA

LET, ZUŠ Ferka Špániho, Žilina

• Hlavná cena

Édouard Louis – Dnes budem drsný chlap

Réžia: Barbora Juričková

ŠPECIÁLNE CENY

DS Bebčina, ZUŠ Štefana Baláža, Nová Dubnica

• Špeciálna cena za dramaturgický prínos

a presvedčivú kolektívnu interpretačnú súhrnu

Jerome K. Jerome – Obeť sto siedmich smrteľných chorôb (motív), Jozef Kollár – Kachle, pec (motív) – j(a).mak

Réžia: Miriam Martináková a kolektív súboru

Nekondezovaný chromozóm,

ZUŠ J. Rosinského, Nitra

• Špeciálna cena za autentické a sugestívne

performatívne spracovanie osobnej výpovede

Michael Hartnett – Mŕtve slzy sa menia na ľad na mojej ruke

Z knihy: The Gallery Press

Réžia: Kristína Šimková

PÁSMA

DS Bebčina, ZUŠ Štefana Baláža, Nová Dubnica

• Zlaté pásmo

Jerome K. Jerome – Obeť sto siedmich smrteľných chorôb (motív), Jozef Kollár – Kachle, pec (motív) – j(a).mak

Réžia: Miriam Martináková a kolektív súboru

LET, ZUŠ Ferka Špániho, Žilina

• Zlaté pásmo

Édouard Louis – Dnes budem drsný chlap

Réžia: Barbora Juričková

Nekondezovaný chromozóm, ZUŠ J. Rosinského, Nitra

• Zlaté pásmo

Michael Hartnett – Mŕtve slzy sa menia na ľad na mojej ruke

Réžia: Kristína Šimková

Bordel hnus, ZUŠ Ferka Špániho, Žilina

• Strieborné pásmo

Eva Luka, Mäta Tikkanen, Rupi Kaur, Kristína Kiklošová, Šárka Kubáľková – Jarmo

Réžia: Jul'ána Hamranová a Bordel hnus

DS Šquarky, ZUŠ, Košice

• Strieborné pásmo

Etela Farkašová – Opretá o ticho

Autorka scenára, dramaturgia, réžia: Mirka Lauffová

FALANGIR, občianske združenie, Kostolište

• Strieborné pásmo

Eva Luka, Alexandra Salmela – videnia.raw

Réžia: Beina Reifová

Tháľiovci, ZUŠ, Hlohovec

• Bronzové pásmo

Johann Wolfgang Goethe – Faustáda

Z knihy: Faust I.

Réžia: Brian Brestovanský

Divadlo ALTERNA, ZUŠ, Rimavská Sobota

• Bronzové pásmo

Marian Lacko – Ticho

Autor, dramaturgia, réžia, návrh scény a kostýmov:

Marian Lacko a kolektív

Cena diváka v jednotlivých kategóriách:

4. kategória poézia

Zuzana Gnapová

Jürg Halter - Spoločný jazyk

Prekladateľka: Zorka Ciklamini

Pedagogička: PaedDr. Mária Kuderjavá, PhD.

4. kategória próza

Tereza Falátová, Malacky

Michal Belej - Legenda o sebaláske, láske Ježišovej a iných srandách

Pedagogička: Simona Dermekova

5. kategória poézia

Barbora Rožnayová, Trnava

Lýdia Vadkerti-Gavorníková - Svedomie rieky (montáž)

Pedagogička: Mgr. Blanka Blesáková

5. kategória próza

Adela Hirčáková, Nitra

Etgar Keret - Hypotetická otázka

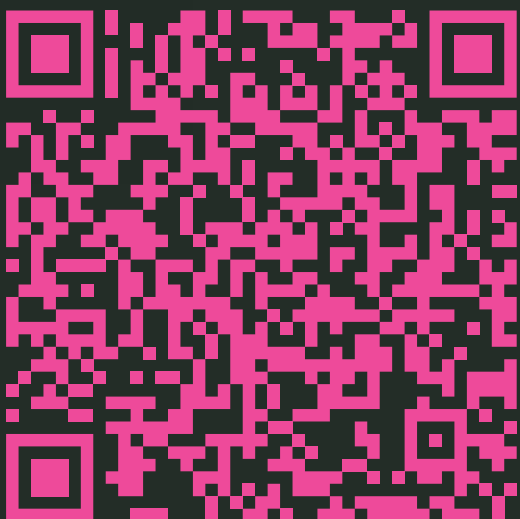
Prekladateľka: Silvia Singer

Pedagogička: Mgr. Marica Šišková



VYŤIAHNI
MOBIL
Z VRECKA!





NASKENUJ QR KÓD
A SLEDUJ AKTUÁLNE DIANIE
NA FESTIVALE!

INSTAGRAM

#VIEZDOSLAVOV.KUBIN.FANPAGE

72. HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

INFO #5

© 2026

ŠÉFREDAKTOR:

JARKO BROZ

REDAKTORI: ALEXANDRA MÚDRA,
ALFRÉD TÓTH, EMMA VIČANOVÁ

DUŠAN JABLONSKÝ, PAVOL NÁTHER

GRAFICKÁ ÚPRAVA INFONOVÍN:

VIKTÓRIA JEHLÁROVÁ

V SPOLUPRÁCI S AUTORKOU

VIZUÁLNEJ IDENTITY:

LAURA MORO

VYDÁVA:

NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM,
BRATISLAVA & MESTSKÉ KULTÚRNE
STREDISKO, DOLNÝ KUBÍN



NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM



Dolný
Kubín



DIVADELNÝ ÚSTAV
BRATISLAVA
THEATRE INSTITUTE



Slovenské
literárne
centrum



WWW.NOCKA.SK

WWW.MSKSDK.SK

FB/HVIEZDOSLAVOV KUBÍN